

ДМИТРИЙ БИЛЕНКИН СПЕСТОВНА КАСА ЗА ВРЕМЕ

Превод от руски: Александър Кючуков, 1983

chitanka.info

Вечерта преди откриването на Спестовната каса за време се бяхме събрали по семейному. Оратор и оракул беше брат ми Льова — физик.

— Утрешният ден ще влезе в историята — горещеше се Льова, примигвайки с лявото си око (при вълнение той получава тик).

— И все пак аз се тревожа — каза жена ми. Тя седеше в креслото с плетката си и непрекъснато бъркаше бримките. — Не обичам нещата, които не разбирам.

— Как? — учуди се Льова. — Какво има тук за неразбиране, то е толкова просто! Сега ще ти обясня.

Ако сте слушали някога физик, който се опитва да обясни на един простосмъртен смисъла на квантовата механика или на специалната теория на относителността, ще разберете нашето състояние. Някакви вълни от време, наслагващи се една върху друга така, че да възникнат нещо като фонтани от време, които се откъсват от своя субстрат и отиват в надвремето и които могат да бъдат управлявани... Това е всичко, което разбирах от лекциите на Льова и от популярните статии на колегите ми журналисти. Но в края на краищата това не ме огорчаваше особено. Ние си служим с електричеството, без да разбираме абсолютно нищо от електродинамика, но аз не съм виждал това да е попречило на някого в живота. А правилата за използването на Спестовната каса за време бяха ясни на всички. Във всеки един момент, стига да имате желание, вие можете да вземете от реалността известно количество време и да си го приберете в запас. А когато ви хрумне, можете да изтеглите оттам този влог и да отидете в надвремето. От ясно по-ясно.

— Това е чудесно, вие дори не си представяте! — от възторг Льова щеше да събори чашата. — Колко време губи всеки от нас по опашки, по ресторанти, за пътуване, на скучни лекции. Часове и дни, задраскани от живота! — в гласа му напираше отчаяние. — Сега вече няма да бъде така. Сега ги внасяте в спестовната каса — запазвате ги за в бъдеще — и толкова... Да вземем пример: вие пишете или провеждате някакъв експеримент. Творите и сте щастлив. Но неумолимите стрелки на часовника ви известяват, че трябва да свършвате, тъй като имате някакви срочни задължения. Трагедия! От утре всичко ще бъде различно. Просто ще изтеглите от спестените си часове и ще отидете да творите в надвремето.

— Може би е все пак по-добре по старому?

Погледнах жена си с упрек. Вместо да се радва на прогреса, и то такъв...

— Изключено! — заяви Лъова радостно. — Всяко научно постижение рано или късно навлиза в живота. Всяко. Настъпването на новата ера е неизбежно!

Часовникът удари полунощ. Лъова вдигна ръка. Аз неволно се изправих. От този миг започна да работи Спестовната каса на времето!

Ние се чукнахме в тържествено мълчание. Ръката на жена ми трепереше. Настъпваше нова епоха. При последното биене на часовника нашият котарак се протегна на дивана и се прозя сладко. Горкият, той сънуваше, без дори да подозира за великото събитие.

Утрото се оказа най-обикновено — мъгливо и мрачно. Побързах да погледна през прозореца. Бързат хора, коли — както обикновено. Закусих бързо под разтревожения поглед на жена ми и изскочих на улицата.

Автобусът беше празен и аз заех чудесно местенце за наблюдение. Само че, изглежда, нямаше какво да се наблюдава. Пътувам вече пет минути, десет минути, а нищо не се случва нито в автобуса, нито извън него. Жалко, наместих се по-удобно и извадих вестника си. Тъкмо го разгръщам, изведнъж нещо блъсна ръцете ми и на коленете ми се появи изневиделица някакъв старец!

— Извинете! — каза той. — Но вие малко ми заехте мястото.

— А... а... вие... — прошепнах аз.

— Искате ли валидол? — разтревожи се старецът, като слизаше от коленете ми. — Би трябвало да ви предупредят, че ще отсъствам малко...

— Вие... вие сте се възползували?...

— Ами естествено. Времето трябва да се пести, знаете ли, особено при моята възраст. Нищо, нищо, не ставайте. Аз ще се настаня до вас.

Всички в автобуса ни гледаха. За щастие бяхме стигнали вече моята спирка.

Пристигнах точно за летучката, дори не можах да разменя две думи с колегите. Нашите летучки са нещо удивително. Уж само седи и слушай, а се изморяваш, като че ли си писал уводна статия. Докато се изказваха Леровски и Перов, всичко вървеше нормално; те говориха

дълго, но смислено — за новите задачи на вестника във връзка с внедряването на Спестовната каса за време, разбира се. Само че след това думата взе Клопонечецки. Спогледахме се кисело. И тук ме осени. Какво пък, ако... В края на краищата тук сме много и отсъствието на един човек може да мине незабелязано. „Внасям половин час!“ — заповядах мислено, изтръпвайки от собствената си смелост.

Стори ми се, че само за миг съм притворил клепащи. Но веднага след като погледнах в залата, разбрах, че съм загазила. Загажихме всички. Главният редактор и Клопонечецки стояха един срещу друг и лицата им светеха като светофар: на главния — червено, на Клопонечецки — зелено. Те мълчаливо гледаха празните редици столове.

— Ама това на какво... — щях да отнеса целия изблик на гняв, ако през това време в залата не бяха започнали да възникват останалите сътрудници. Навярно все пак има телепатия, след като всички са били овладени от едно и също желание, когато започна да говори Клопонечецки, и всички са го осъществили едновременно...

Няма да описвам следващите тиради... Спаси ни само това, че за новия брой спешно трябваша репортажи от първия ден на победата над времето, няма да събираме материал в редакцията, я!

На улицата излетях със скорост, при която подметките започват да димят...

И веднага попаднах на зрелище... Висок, величествен гражданин с побелили коси, приличащ на паметник на самия себе си, плачеше, опрян на електрическия стълб.

— Извинете, не мога ли да ви помогна? — докоснах го по рамото.

Сълзите му пресъхнаха веднага, но гласът му хлипаше.

— Негодни хлапета... Негодни хлапета... Негодни хлапета...

След малко всичко се изясни. Той беше учител. И дори не просто учител, а учител-маестро, доколкото тази дума е уместна в педагогиката. И от неговия урок — неговия урок! — да избяга целият клас.

— Децата ще се върнат — опитах се да го утеша.

Но той беше твърде горд и прославен, за да се утеши.

Отиде неправо в милицията. Откъм гърба изглеждаше още повече като паметник на самия себе си.

Надрасках в бележника си: „Учителят Влад. Ив. Н. Децата. Отрицат. последици Спест. каса.“ — и продължих нататък да събирам впечатления.

Който не закъснях. Като завих зад ъгъла, буквално се сблъсках с една снажна матрона, която се оглеждаше наоколо и кой знае защо размахваше ръце във въздуха.

— Не го ли видяхте? — се хвърли тя към мене.

— Кого? — стъписах се аз.

— Мъжа ми, де!

— Извинете...

— Ние вървахме под ръка!

— Но аз...

Лицето ѝ доби зловец израз.

— Така значи... Навреме избяга... Изостави ме! Но почакай! — тя заплаши въздуха с юмрук и енергично изруга. — Аз ще те изпреваря!

И изчезна пред очите ми.

Още не бях дошъл на себе си, когато силен удар в рамото ме накара да отскоча.

— Пардон! — вежливо каза ловък мъж с кривоглед поглед, възниквайки отникъде. — Да сте видели оная моята?

— Една такава ли? — очертах с пръст контура на габаритите ѝ. — Реши да се възползува. Догонва.

— Аха! — просия ловкият мъж. — Точна сметчица.

Той ми намигна и се скри в близкия магазин. Извадих бележника си, но не можах да реша този случай в графата с положителните или отрицателните последици от внедряването на Спестовната каса за време да впиша.

Междувременно бях огладнял и тръгнах към близката закусвалня. Масите бяха почти празни, обхвана ме надежда да се наобядвам бързичко. Но кой ли не знае, че скоростта на обслужването не зависи от степента на заетост на заведението за обществено хранене. Четвърт час след приемането на поръчката ми все още не ми донасяха супата, започнах да се отегчавам. Но тук в главата ми дойде гениална идея. Имам в запас половин час, спестен при изказването на Клопонечецки. Ще се възползувам от него да нахвърля репортажа си, а

през това време и супата ще пристигне. Благодарейки в душата си на Спестовната каса за време, дадох заповед и...

Работеше се чудесно. От полезрението ми изчезна всичко живо, тъй като се намирах извън реалния ход на времето, не ми пречеше никой и редовете се низеха под перото ми един след друг. Да, добре се работи на тишина и спокойствие.

Но половин час изтече и аз изплувах обратно в реалността, абсолютно сигурен, че ще видя там чиния супа.

Чиния нямаше. Нямаше въобще никой.

Дълго се мятах в паника, докато не открих директора, уплашен до смърт. Оказа се, че не само аз съм бил такъв умник. Постепенно — от съображения също като моите — изчезнали всички посетители на закувалнята, а след тях решили да спестят време и келнерките — та кого да обслужват, след като няма никой! И тогава по радиото обявили категорична забрана да се ползува Спестовната каса през работно време...

Зъл и гладен се понесох към къщи. Но да обядвам така и не ми беше писано, тъй като на площадката ме задържа Льова. Беше блед, от ноздрите му излизаше пара.

— Окрадоха ме!!!

— Ок... кого?! — хванах се за перилата.

— Мене! Докато седях в къщи и работех, крадецът, придвижвайки се в надвремето, прониква в квартирата и...

Привечер Спестовната каса бе временно закрыта. Обявиха, че се разработват нови правила за ползуването ѝ. Разработват се до ден днешен. Крадецът бе заловен, но Льова все още е сърдит, вече по друга причина.

— Искане им се Спестовната каса за време да бъде удобна за всички — оплаква се той. — А физическото явление — това да не е кресло, че да може да приеме формата на всеки задник!

Не зная дали е прав или не, само че вече ето колко години живеем по старому.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 17/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.